

EGZEKUCJA Z RACHUNKU BANKOWEGO

Komentarz

Michał Mikołajczak

KOMENTARZE

EGZEKUCJA Z RACHUNKU BANKOWEGO

Komentarz

Michał Mikołajczak

KOMENTARZE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 15 sierpnia 2022 r.

Wydawca

Anna Kubuj-Kacperek

Redaktor prowadzący

Dorota Lebedzińska

Opracowanie redakcyjne

Violet Design

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-714-5

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 728 313 462

e-mail: PL-książki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

USTAWA

z dnia 17 listopada 1964 r.

Kodeks postępowania cywilnego

Dz.U. z 2021 r. poz. 1805

(wyciąg)

Art. 889. [Zajęcie]

§ 1. W celu dokonania egzekucji z wierzytelności z rachunku bankowego komornik ogólnej właściwości dłużnika:

- 1) przesyła do banku, w którym dłużnik posiada rachunek, zawiadomienie o zajęciu wierzytelności pieniężnej dłużnika pochodzącej z rachunku bankowego do wysokości należności będącej przedmiotem egzekucji wraz z kosztami egzekucyjnymi i wzywa bank, aby nie dokonywał wypłat z rachunku bez zgody komornika do wysokości zajętej wierzytelności albo zawiadomił komornika w terminie siedmiu dni o przeszkodzie do przekazania zajętej kwoty; zawiadomienie jest skuteczne także w przypadku niewskazania rachunku bankowego;
- 2) zawiadamia dłużnika o zajęciu jego wierzytelności z rachunku bankowego, doręczając mu odpis zawiadomienia skierowanego do banku, o zakazie wypłat z rachunku bankowego.

§ 1¹. Jeżeli egzekucja dotyczy świadczeń, o których mowa w art. 773 § 2¹, komornik zawiadamia bank o charakterze egzekwowanych świadczeń.

§ 2. Równocześnie komornik przesyła wierzycielowi odpis zawiadomienia przesłanego do banku.

§ 3. Jeżeli wierzytelność z rachunku bankowego zajęta została w dwu lub więcej postępowaniach egzekucyjnych, a znajdująca się na rachunku kwota nie wystarcza na zaspokojenie wszystkich wierzycieli, bank wstrzymuje się z wypłatą zajętych kwot, powiadamiając o tym komorników prowadzących egzekucję. Zajęte wierzytelności bank wypłaca, po przekazaniu wszystkich spraw w trybie art. 773¹, komornikowi, który prowadzi dalszą egzekucję.

Przedmiot zajęcia

1. Przedmiotem egzekucji z rachunku bankowego jest wierzytelność z tytułu umowy o prowadzenie rachunku.

Zgodnie z art. 725 k.c. przez umowę rachunku bankowego bank zobowiązuje się względem posiadacza rachunku, na czas oznaczony lub nieoznaczony, do przechowywania jego środków pieniężnych oraz, jeżeli umowa tak stanowi, do przeprowadzania na jego zlecenie rozliczeń pieniężnych.

2. Wierzytelność z tytułu umowy o prowadzenie rachunku może istnieć i podlegać zajęciu również po rozwiązaniu umowy o prowadzenie rachunku i zamknięciu samego rachunku.

Przykład

Rachunek ROR prowadzony dla dłużnika został zajęty w toku postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez komornika A oraz komornika B. W związku z wystąpieniem zbiegu egzekucji bank wstrzymał się z wypłatą zajętych kwot, powiadamiając o tym komorników prowadzących egzekucję (art. 889 § 3 k.p.c.). Po upływie 2 miesięcy, wobec braku na rachunku środków na pokrycie opłat za prowadzenie rachunku, bank zdecydował się na wypowiedzenie umowy. Po rozwiązaniu umowy bank przeksięgował środki zablokowane na rachunku na konto techniczne. Następnie do banku wpłynęło kolejne zawiadomienie o zajęciu, tym razem sporządzone przez komornika C. Jednocześnie komornik A wystąpił

o zajęcie wierzytelności przysługującej dłużnikowi od banku, zdeponowanej na rachunku technicznym, na podstawie art. 895 i nast. k.p.c.

Bank powinien poinformować komorników A, B i C o wystąpieniu zbiegu egzekucji do wierzytelności z tytułu umowy o prowadzenie rachunku. W odniesieniu do zawiadomienia o zajęciu, sporządzonego na podstawie art. 895 i nast. k.p.c., bank odmówi natomiast jego przyjęcia do realizacji, wskazując, że wierzytelność przysługująca dłużnikowi od banku, wynikająca z rozwiązanej umowy o prowadzenie rachunku, może zostać zajęta wyłącznie na podstawie art. 889 § 3 k.p.c., a nie art. 895 i nast. k.p.c.

Za powyższym kierunkiem interpretacji przemawia przede wszystkim posłużenie się przez ustawodawcę w art. 889 k.p.c. określeniem „zajęcie wierzytelności pieniężnej dłużnika pochodzącej z rachunku bankowego”, które jest pojęciem szerokim, obejmującym również wierzytelności przysługujące dłużnikowi od banku po rozwiązaniu umowy o prowadzenie rachunku.

Wprawdzie w art. 889 § 1 pkt 1 k.p.c. ustawodawca stanowi o przesłaniu zawiadomienia o zajęciu „do banku, w którym dłużnik posiada rachunek”, jednakże uznać należy, że w treści cytowanego przepisu odwołało się jedynie do sytuacji najbardziej typowej, tj. takiej, w której zajęcie dotyczy wierzytelności z tytułu umowy o prowadzenie rachunku, która nadal obowiązuje (nie została wypowiedziana). Powyższe nie wyklucza jednak możliwości prowadzenia egzekucji na podstawie art. 889 i nast. k.p.c. również w przypadku, gdy umowa została wypowiedziana, a sam rachunek nie jest już prowadzony. Przez analogię należałoby wówczas przyjmować, że zajęcie powinno zostać przesłane do banku, na którego rachunku technicznym zdeponowano środki pochodzące z tego rachunku.

- Przez rachunek, o którym mowa w art. 889 k.p.c., należy rozumieć rachunek rozliczeniowy, w tym bieżący i pomocniczy, oraz prowadzone dla nich na zasadach określonych w rozdziale 3a pr. bank. rachunki VAT, rachunek terminowej lokaty, rachunek oszczędnościowy, rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy, w tym rachunek rodzinny, rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej oraz rachunek powierniczy (por. art. 49 pr. bank.).

Stosownie do art. 49 ust. 2 i 3 pr. bank. rachunki rozliczeniowe oraz rachunki lokat terminowych mogą być prowadzone wyłącznie dla:

- 1) osób prawnych;
- 2) jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną;
- 3) osób fizycznych prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek, w tym dla osób będących przedsiębiorcami.

Rachunki oszczędnościowe, rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe oraz rachunki terminowych lokat oszczędnościowych mogą być natomiast prowadzone wyłącznie dla:

- 1) osób fizycznych;
- 2) szkolnych kas oszczędnościowych;
- 3) pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych;
- 4) rad rodziców.

Rachunki rodzinne mogą być prowadzone wyłącznie dla osób fizycznych, którym przyznano niepodlegające egzekucji świadczenia, dodatki, zasiłki oraz inne kwoty, o których mowa w art. 833 § 6 i 7 k.p.c., z wyjątkiem świadczeń alimentacyjnych (art. 49 ust. 4 pr. bank.).

4. W odniesieniu do rachunków VAT należy jednak pamiętać, że zgodnie z art. 62d ust. 1 pr. bank. środki pieniężne zgromadzone:
 - 1) na rachunku VAT,
 - 2) na rachunku rozliczeniowym w wysokości odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług wskazanej w komunikacie przelewu,
 - 3) na wyodrębnionym rachunku technicznym służącym identyfikacji posiadacza rachunku VAT– są wolne od zajęcia na podstawie sądowego lub administracyjnego tytułu wykonawczego dotyczącego egzekucji lub zabezpieczenia należności innych niż wymienione w art. 62b ust. 2 pkt 2 pr. bank.
5. Szczególnym rodzajem rachunku bankowego jest rachunek powierniczy przeznaczony do gromadzenia środków pieniężnych powierzonych posiadaczowi rachunku – na podstawie odrębnej umowy – przez osobę trzecią (art. 59 ust. 1 pr. bank.).

Stronami umowy rachunku powierniczego są bank i posiadacz rachunku (powiernik). Umowa rachunku powierniczego określa warunki, jakie powinny być spełnione, aby środki pieniężne osób trzecich wpłacone na rachunek mogły być wypłacone posiadaczowi rachunku lub aby jego dyspozycje w zakresie wykorzystania tych środków mogły być zrealizowane (art. 59 ust. 2 i 3 pr. bank.).

Popularnymi rodzajami rachunków powierniczych są: otwarte mieszkaniowe rachunki powiernicze oraz zamknięte mieszkaniowe rachunki powiernicze.

Przez otwarty mieszkaniowy rachunek powierniczy rozumie się należący do dewelopera rachunek powierniczy, o którym mowa w ustawie – Prawo bankowe, służący gromadzeniu środków pieniężnych wpłacanych przez nabywcę na cele określone w umowie deweloperskiej albo w jednej z umów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3 lub 5 lub ust. 2 u.o.p.n., z którego wypłata zdeponowanych środków następuje zgodnie z harmonogramem przedsięwzięcia deweloperskiego lub zadania inwestycyjnego, określonym w jednej z tych umów (art. 5 pkt 9 u.o.p.n.).

Zamkniętym mieszkaniowym rachunkiem powierniczym jest natomiast należący do dewelopera rachunek powierniczy, o którym mowa w ustawie – Prawo bankowe, służący gromadzeniu środków pieniężnych wpłacanych przez nabywcę na cele określone w umowie deweloperskiej albo jednej z umów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2, 3 lub 5 lub ust. 2 u.o.p.n., z którego wypłata zdeponowanych środków następuje jednorazowo, po przeniesieniu na nabywcę każdego z praw wynikających z tych umów (art. 5 pkt 10 u.o.p.n.).

Deweloper dysponuje środkami wypłacanymi z otwartego mieszkaniowego rachunku powierniczego w celu finansowania lub refinansowania przedsięwzięcia deweloperskiego lub zadania inwestycyjnego, dla którego jest prowadzony ten rachunek (art. 13 u.o.p.n.).

Bank wypłaca deweloperowi środki pieniężne wpłacone przez nabywcę na zamknięty mieszkaniowy rachunek powierniczy po otrzymaniu wypisu

Książka zawiera praktyczny komentarz do przepisów o egzekucji z rachunku bankowego, która jest jednym z najczęstszych i najbardziej efektywnych sposobów dochodzenia należności w postępowaniu egzekucyjnym.

Niewątpliwym walorem publikacji są przede wszystkim trafnie dobrane przykłady zaczerpnięte z praktyki bankowej oraz egzekucyjnej, pozwalające szybko i skutecznie odnaleźć odpowiedzi na najczęściej występujące problemy.

W komentarzu omówiono kwestie związane z zakresem oraz skutkami zajęcia rachunku bankowego, zarówno w postępowaniu komorniczym, jak i administracyjnym.

Szczególnym przedmiotem zainteresowania autora są m.in.:

- określanie wpływów wyłączonych spod egzekucji na rachunku bankowym,
- zbieg egzekucji do rachunku,
- egzekucja z rachunku wspólnego,
- stosowanie przepisów o kwocie wolnej od zajęcia.

Publikacja przeznaczona jest dla prawników praktyków – adwokatów, radców prawnych, sędziów oraz pracowników organów egzekucyjnych (np. kancelarii komorniczych, urzędów skarbowych, ZUS) i banków zajmujących się na co dzień problematyką egzekucji z rachunku bankowego.

Michał Mikołajczak – radca prawny, właściciel kancelarii prawnej specjalizującej się w problematyce prawa bankowego, hipotecznego oraz egzekucyjnego, z wieloletnim doświadczeniem w obsłudze prawnej banków oraz klientów indywidualnych; absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; stypendysta na Uniwersytecie Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą; autor publikacji z zakresu prawa cywilnego oraz postępowania cywilnego; ceniony i doświadczony trener.

9788382867145 W01P01

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

ISBN 978-83-8286-714-5

9 788382 867145

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 199 Zł (W TYM 5% VAT)